

RECENZIE DE CARTE

Evaluarea multidimensională a bronhopneumopatiei cronice obstructive (monografie)

Autor: *Alexandru Corlăteanu*, dr. șt. med., conf. univ.
Editura Centrul Informational Poligrafic Medicina,
Chișinău, 2017; 178 p.
ISBN 978-9975-82-069-1

Monografia intitulată „*Evaluarea multidimensională a bronhopneumopatiei cronice obstructive*” a domnului doctor conferențiar Alexandru Corlăteanu conține o sinteză a rezultatelor expuse în literatura de specialitate privind bronhopneumopatia cronică obstructivă (BPOC). Bronhopneumopatia cronică obstructivă rămâne una dintre cauzele majore de mortalitate din întreaga lume. În pofida faptului că este cea mai intens studiată maladie indusă de fumat, deocamdată nu sunt date foarte concludente privind aspectele de fiziopatologie și tratament, chiar dacă au fost definite efectele nocive ale diversității de molecule implicate și au fost propuse câteva terapii fezabile pentru diminuarea producerii acestora.

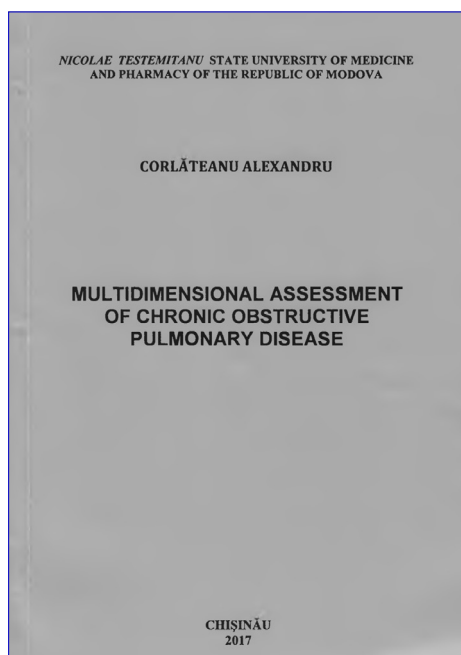
Capitolul 1. Studiile actuale se axează predominant pe originea autoimună a BPOC și pe modificările epigenetice. Ideea de autoimunitate în BPOC indus de fumat a prins contur odată cu identificarea autoanticorpilor în serul pacienților, unele studii considerând complexe de anticorpi localizate la nivel pulmonar foarte importante pentru viitoarele cercetări. Investigarea aspectelor autoimune ale BPOC va permite selectarea unor strategii de tratament mai țintite. Pregnanța modificărilor epigenetice poate fi apreciată pornind de la existența unei conexiuni dintre modificările epigenetice induse de fumatul matern și dezvoltarea ulterioară a BPOC. Aceasta explică atenția savanților pentru medicamentele capabile să restabilească aceste modificări, precum agenții de deacetilare care, foarte posibil, previn și rezistența către steroizi. Stoparea fumatului, cu siguranță, rămâne a fi abordarea indispensabilă pentru tratamentul și prevenția BPOC.

În *Capitolul 2* sunt relatate principalele particularități ale pacientului cu BPOC: clinice și paraclinice. BPOC este patolo-

BOOK REVIEW

Multidimensional assessment of chronic obstructive pulmonary disease (monograph)

Author: *Alexandru Corlăteanu*, PhD, assoc. prof.
Printing House: CIP Medicina, Chisinau, 2017; 178 p.
ISBN 978-9975-82-069-1

The monograph entitled “*Multidimensional Assessment of Chronic Obstructive Pulmonary Disease*” by associate professor Alexandru Corlăteanu contains a synthesis of the results presented in the specialty literature on chronic obstructive pulmonary disease (COPD). Chronic obstructive pulmonary disease remains one of the major causes of mortality worldwide. Despite the fact that it is the most intensely studied disease induced by smoking, there are still no conclusive data regarding the pathophysiology and treatment aspects, even though the harmful effects of the diversity of molecules involved have been defined and several feasible therapies aiming to reduce their production have been proposed.

Chapter 1. Current studies focus mainly on the autoimmune origin and epigenetic changes in COPD. The idea of autoimmunity in smoking-induced COPD has been outlined with the identification of auto-antibodies in the patient’s serum, some studies finding the complexes of antibodies located in the lung very important for future research. Investigating the autoimmune aspects of COPD will allow the selection of more targeted treatment strategies. The predictability of epigenetic changes can be appreciated starting with the existence of a connection between epigenetic changes induced by maternal smoking and the subsequent development of COPD. This explains the scientist’s attention to drugs capable of restoring these changes, such as deacetylation agents, which very likely prevent resistance to steroids as well. Quitting smoking certainly remains the indispensable approach to the treatment and prevention of COPD.

In *Chapter 2*, the main clinical and paraclinical features

gia asociată cu efecte sistemice considerabile (pierdere ponderală, disfuncție a musculaturii scheletice, patologie cardiovasculară, anemie, depresie, osteoporoză), care au consecințe clinice importante, contribuie la limitarea capacității de efort, la declinul stării de sănătate și la deteriorarea prognosticului. În acest capitol sunt reflectate comorbiditățile care au un impact semnificativ asupra evoluției, severității și prognosticului bronhopneumopatiei cronice obstructive.

În *Capitolul 3* este descrisă și argumentată necesitatea evaluării multidimensionale (parametrii funcționali, dispneea, calitatea vieții și exacerbările) a pacienților cu BPOC. Există trei abordări, bine cunoscute și acceptate pe scară largă, pentru evaluarea BPOC: evaluarea GOLD (l. engl. *Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease*) a severității, evaluarea multilaterală și fenotiparea. Cel mai citat în literatura de specialitate este indicele BODE, care a fost propus de Celli și Cote în 2004. Indicele BODE include trei variabile: IMC, dispneea evaluată cu scara *Medical Research Council* și toleranța la efort fizic, evaluată prin testul de mers de 6 minute. Indicele BODE a fost demonstrat ca fiind mai bun decât VEMS în estimarea riscului de deces la pacienții cu BPOC. În plus, indicele BODE mai este util pentru evaluarea exacerbărilor și poate fi un marker surrogat al rezultatelor viitoare ale unor intervenții cum ar fi cele chirurgicale de reducere a volumului pulmonar sau intervențiile de reabilitare pulmonară. Indicele BODE, ca expresie adecvată a severității bolii, a fost propus pentru o nouă abordare în managementul și tratamentul pacienților cu BPOC.

Managementul BPOC trebuie să fie personalizat pentru fiecare pacient și ghidat de simptome, exacerbări, funcție pulmonară și comorbidități.

În *Capitolul 4* sunt trecute în revistă particularitățile de tratament farmacologic al BPOC în funcție de diferite clasificări.

În baza celor expuse, consider că monografia „*Evaluarea multidimensională a bronhopneumopatiei cronice obstructive*” este o lucrare științifică, ce conține date originale proprii și o analiză amplă a literaturii de specialitate. Monografia este adresată, în egală măsură, studenților, rezidenților, cadrelor didactice și medicilor practicieni.

Victor Botnaru,

*dr. hab. șt. med., prof. univ.,
Șef Disciplină pneumologie și alergologie,
Departamentul Medicina Internă,
USMF „Nicolae Testemițanu”*

of the patient with COPD are exposed. COPD is the pathology associated with considerable systemic effects (weight loss, skeletal muscle dysfunction, cardiovascular disease, anemia, depression, osteoporosis), which have important clinical consequences, contributing to the limitation of exercise capacity, health decline and prognostic deterioration. This chapter reflects the comorbidities, which have a significant impact on the evolution, severity and prognosis of COPD.

Chapter 3 describes and justifies the need for multidimensional assessment (functional parameters, dyspnea, quality of life and exacerbations) of patients with COPD. There are three well-known and widely accepted approaches to assessing COPD: GOLD (*Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease*) assessment of severity, multilateral assessment and phenotyping. The BODE index, which was proposed by Celli and Cote in 2004, is the most cited index in the specialty literature. It includes three variables: BMI, dyspnea, assessed with the *Medical Research Council* scale, and exercise tolerance, assessed by the 6-minute-walk-test (6MWT). The BODE index has been proved to be better than FEV1 in the estimation of death risk in COPD patients. Furthermore, the BODE index is also useful for assessing exacerbations and may be a surrogate marker for future outcomes of interventions, such as Lung Volume Reduction Surgery (LVRS) or pulmonary rehabilitation interventions. The BODE index was proposed as an appropriate expression of the severity of the disease for a new approach in the management and treatment of patients with COPD.

COPD management must be individualized for each patient and guided by symptoms, exacerbations, pulmonary function and comorbidities.

Chapter 4 reviews the peculiarities of COPD pharmacological treatment according to different classifications.

Based on the above, I consider that the monograph “*Multidimensional Assessment of Chronic Obstructive Pulmonary Disease*” is a scientific work that contains its own original data and a broad analysis of the specialized literature. The monograph is equally addressed to students, residents and physicians.

Victor Botnaru,

*MD, PhD, University professor,
Chief of Pneumology and Allergology Division,
Department of Internal Medicine,
Nicolae Testemițanu SUMPh*